

Мою розповідь про земельні ренти, гальмування комуністами-ділками, які посідали всю владу, необхідних реформ на користь селян та про небезпеку концентрації продуктивних земель в руках великих землевласників - користувачів чи орендарів було оформлено в статтю та опубліковано в щоденній **всеукраїнській газеті "День"**, □
116

,
середа, 30 червня 1999 року

Сільгоспноменклатура проти вільного ринку

Президент України Леонід Кучма підписав Указ «Про іпотеку». Як інформує агентство Інтерфакс-Україна, документом, зокрема, визначено предмет іпотеки, її різновиди, передбачено також заходи з розвитку системи іпотечного кредитування тощо.

Поквапливе запровадження іпотеки землі в час розрухи та нестабільності призведе лише до штучно нароблених боргів. Потім забрати землю з колективної власності можна набагато швидше, ніж з приватної...

НІЧІЯ ВЛАСНІСТЬ

Комуністи створили великих безіменних землевласників, загнавши всіх покірних до колгоспів. І до сьогоднішнього дня кричать слово «село», а розуміють: «колхоз» чи «совхоз» і навпаки.

Президент заявив на всеукраїнських зборах, що 80 відсотків голів районних держадміністрацій — аграрники. І це справді так. Оті аграрні чиновники для утримання влади створили на Східній Україні Селянську партію, лякаючи людей демократами, а на заході й у центрі України — Аграрну партію, лякаючи людей комуністами і соціалістами... Втім і ті й інші відстоюють однакові інтереси.

Головним із них є збереження колективної власності на землю. Задля цієї мети колективні аграрії домоглися підписання Указу Президента «Про паювання земель, переданих у колективну власність», яким підмінили добровільний вибір форм власності, змусивши передати землі тільки в колективну власність.

Так зване «роздержавлення» шляхом паювання земель, переданих у колективну власність на цілих територіях (в більшості випадків це декілька населених пунктів), начебто

сприяє добровільному та рівноправному розвитку всіх форм власності на землю. Однак, відтепер вже не можна й згадувати про деколективізацію, бо земля вже не державна та й не колективна...

Водночас піднімається багато галасу про ринок землі як товару. Але агрономенклатурі потрібний внутрігосподарський (колгоспний), а не вільний ринок землі. З його допомогою можна розрахуватися з голодним та холодним пенсіонером чи з непокірним колгоспником за належні їм земельні паї. Бо вільний ринок зруйнує колгоспну систему. А що вони варті без неї?

Якщо, наприклад, ви маєте гектар ріллі, який дає 30 ц зерна, то виникає запитання, чи треба сплачувати суспільству за енергію ґрунтів, води, сонця, що втілилася в продукцію? Ця енергія — наше національне багатство і тому частку від прибутку повинен сплачувати кожний, хто використовує його. Оцей податок, обумовлений родючістю ґрунтів і природно-кліматичними умовами, і є перша рента.

Але вимагаючи, немовби від імені народу, звільнення клану великих землевласників від плати за цю ренту, так зване аграрне лобі прагне обікрати усе суспільство. Існуюча

символічна ставка податку за українську ріллю та інші сільськогосподарські угіддя, а також окремі пільги й є яскравим прикладом привласнення прибутку, який даний Богом усім громадянам України.

НАЙБІЛЬШЕ ЗЛО — МОНОПОЛЬНА РЕНТА

Цей додатковий і морально неприпустимий прибуток утворюється в результаті продажу продукції за монопольними цінами, які перевищують фактичну вартість продукції, включаючи затрати праці, рентабельність та усі інші ренти.

Для одержання монопольної ренти будь-якими шляхами усувається вільна конкуренція та створюються штучні перешкоди для виробництва й реалізації продукції власними ефективними товаровиробниками на внутрішньому та зовнішньому ринках. Звичайно, найбільше виграють від монопольної ренти так звані колективні господарства.

Втім, нація в цілому від цього не має жодної користі.

Сільськогосподарський ринок сьогодні практично спустошений. А одна з причин цього полягає в тому, що колективні господарства зберігають тотальні переваги, тоді як фермери усе ще володіють лише трьома відсотками товарних угідь. Розрахунки показують: якби всі працівники ферм і полів (ті, хто дійсно обробляє землю) вийшли із колективних господарств зі своєю часткою землі, то три чверті землі, а це близько 20 млн. га сільськогосподарських угідь, в тому числі 18 млн. га ріллі, залишаться у справжнього землевласника, який не обробляє землю. Такий монополіст-землевласник є державою в державі. Великі землевласники ведуть свій нерегульований і невидимий ринок та присвоюють ренти. Ось для чого їм колективна власність на землю, ось чому вони домагаються символічних податків та низької орендної плати власникам паїв.

Ще Карл Маркс писав про дивовижну живучість класу великих землевласників. «Жодний інший клас суспільства, — на його думку, — не живе так марнотратно, як цей, і не пред'являє такої претензії на традиційну, «становищу відповідну» розкіш, звідки б не діставалися для цього гроші, ніякий інший клас не залазить з таким легким серцем у борги. Проте він завжди виходить із становища завдяки капіталові, який інші люди вклали в землю і який дає йому ренту поза всяким співвідношенням з прибутками, що їх одержує від землі капіталіст».

КОЛГОСПНА СИСТЕМА В ДІЇ

В Україні цього «нового капіталіста» представляє колективний «товаровиробник», або партійною мовою — «селянин-комуніст».

Ось чому так легко записують рядовим і нерядовим колгоспникам поряд з майновими паями й пропайовані борги колгоспу — все нові й нові..., прив'язуючи їх навічно до нового колгоспу, як вічного боржника і раба системи. Такий раб мусить робити те, що скаже «більшість» на зборах, і на виборах буде вкидати в урну бюлетень, як скаже колгоспна «більшість».

Тому реформування аграрної прокомуністичної системи, яка узурпувала владу на селі й сьогодні проти приватної власності на землю, слід починати негайно.

Для цього необхідно, насамперед, дати можливість багатьом розумним і працьовитим керівникам та фахівцям взятися за приватну справу, а не залазити в «нову» керівну агропартійну систему.

ДО РЕЧІ□

Жнива цього року будуть складними, — сказав міністр агропромислового комплексу Борис Супіханов на недавній нараді в міністерстві.

За його словами, очікувані труднощі пояснюються недостатньою кількістю сільськогосподарських машин, проблемами з нафтопродуктами і станом посівів. «Цього року доведеться мати справу з низькорослими й високорослими посівами, із засміченими площами, що нерівномірно дозрівають», — сказав Б. Супіханов.

Стан посівів оцінюється в основному як задовільний і поганий.

Готовність зернозбиральної техніки становила 54,8% у середньому по Україні. У південних областях, де жнива починаються раніше, готовність нижча: 42% у Миколаївській, 39% у Херсонській областях.

Наявність пального в сільськогосподарських підприємствах на 1 червня становить 174 тис. тонн світлих нафтопродуктів, що нижче за норму. За оцінками фахівців, запаси пального в господарствах не повинні бути нижчими за 200 тис. тонн.

Потреба в пальному на червень оцінюється в 665 тис. тонн, потреба в пальному на весь період збиральної кампанії становить 1433 тис. тонн дизельного пального і 753 тис. тонн бензину.

Б. Супіханов сказав, що скарги господарств на недостатнє фінансування ремонту й підготовку техніки до жнив, погане забезпечення паливом спекулятивні. Області повинні шукати джерела фінансування, в тому числі використовуючи місцеві бюджети.

Олександр КОВАЛІВ, голова комітету земельної реформи Асоціації фермерів України, заступник голови Української селянсько-демократичної партії, кандидат економічних наук